SPRAWDZIAN · GEOGRAFIA

Sprawdzian z astronomii i ruchów Ziemi

Grupa B

Geografia: Ziemia we Wszechświecie, ruch obrotowy i obiegowy

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 23

10 zadań, 23 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

W dniu przesilenia letniego (22 czerwca) Słońce góruje w zenicie nad:

Ⓐ równikiem

Ⓑ zwrotnikiem Koziorożca ($23^\circ 26' S$)

Ⓒ zwrotnikiem Raka ($23^\circ 26' N$)

Ⓓ kołem podbiegunowym północnym ($66^\circ 34' N$)

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Czas słoneczny południka 30°E w stosunku do czasu słonecznego południka 0° (Greenwich) jest:

Ⓐ o 2 godziny wcześniejszy

Ⓑ o 2 godziny późniejszy

Ⓒ o 30 minut wcześniejszy

Ⓓ taki sam, gdy obie miejscowości leżą w tej samej strefie czasowej

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–4 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących ruchów Ziemi:

1.	Peryhelium, czyli najbliższy Słońcu punkt orbity Ziemi, przypada obecnie na okolice lipca.	**P**	**F**
2.	Ziemia porusza się wokół Słońca po orbicie w kształcie idealnego okręgu.	**P**	**F**
3.	Ruch obrotowy Ziemi powoduje odchylanie się swobodnie poruszających się ciał (np. wiatrów) na prawo na półkuli północnej.	**P**	**F**
4.	Precesja osi ziemskiej to zjawisko zachodzące w cyklu zaledwie kilku dni.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących zaćmień i faz Księżyca:

1.	Zaćmienie Księżyca jest możliwe w każdej fazie księżycowej.	**P**	**F**
2.	Zaćmienie Słońca zachodzi, gdy Ziemia znajdzie się między Księżycem a Słońcem podczas pełni.	**P**	**F**
3.	Każda pełnia Księżyca powoduje jego zaćmienie.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj pojęcie astronomiczne do jego definicji.

1. Zenit	…	A. Dzień o skrajnej długości trwania dnia w roku, gdy Słońce góruje w zenicie nad jednym ze zwrotników
2. Ekliptyka	…	B. Dzień, w którym Słońce góruje w zenicie nad równikiem, a dzień i noc trwają na całej Ziemi ok. 12 godzin
3. Równonoc	…	C. Punkt na sferze niebieskiej znajdujący się dokładnie nad głową obserwatora
4. Przesilenie	…	D. Pozorna droga rocznego ruchu Słońca na tle gwiazd, wynikająca z ruchu obiegowego Ziemi

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–2 pkt)

Uzupełnij: (1) Zaćmienie Słońca, w którym tarcza Księżyca w pełni przesłania tarczę Słońca, to zaćmienie (1) _____ . (2) Zaćmienie Słońca, w którym Księżyc znajduje się dalej i pozostawia widoczny pierścień Słońca, to zaćmienie (2) _____ .

(1) do wyboru: cieniowe / półcieniowe / częściowe / całkowite
(2) do wyboru: obrączkowe / cieniowe / półcieniowe / częściowe

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego zaćmienia Słońca i Księżyca nie występują co miesiąc, mimo że Księżyc co miesiąc przechodzi przez fazę nowiu i pełni.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego długość dnia i nocy na równiku jest przez cały rok niemal stała (ok. 12 godzin), podczas gdy na kołach podbiegunowych występują dni i noce polarne.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego obiekty położone na różnych równoleżnikach poruszają się z różną prędkością liniową w ruchu obrotowym Ziemi.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego pory roku na półkuli południowej są przeciwne do pór roku na półkuli północnej.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/geografia/astronomia-i-ruchy-ziemi